Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2023/2888

2023 12 21

TARYBOS SPRENDIMAS (ES) 2023/2888

2023 m. gruodžio 11 d.

kuriuo nustatoma pozicija, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Susitarimo dėl žvejybos pietinėje Indijos vandenyno dalyje šalių susirinkime, ir panaikinamas Sprendimas (ES) 2019/858

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 43 straipsnį kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) Tarybos sprendimu 2008/780/EB ([1]) Sąjunga sudarė Susitarimą dėl žvejybos pietinėje Indijos vandenyno dalyje (toliau – SIOFA), kuriuo įsteigtas SIOFA šalių susirinkimas;

(2) SIOFA šalių susirinkimas yra atsakingas už žvejybos išteklių išsaugojimą ir valdymą rajone, kuriame taikomas SIOFA. Tokios priemonės taps privalomos Sąjungai;

(3) Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1380/2013 ([2]) nustatyta, kad Sąjunga turi užtikrinti, kad žvejybos ir akvakultūros veikla būtų aplinkosauginiu požiūriu tvari ilguoju laikotarpiu ir būtų valdoma tokiu būdu, kuris dera su tikslais užtikrinti naudą ekonominėje, socialinėje ir užimtumo srityse ir padėti užtikrinti maisto tiekimą. Jame taip pat nustatyta, kad Sąjunga žuvininkystės valdymui turi taikyti atsargumo principą ir siekti užtikrinti, kad gyvieji jūrų biologiniai ištekliai būtų naudojami taip, kad atkurti ir išlaikyti žvejojamų rūšių populiacijų dydžiai viršytų dydžius, kuriems esant gali būti užtikrintas didžiausias galimas tausios žvejybos laimikis. Tame reglamente taip pat nustatyta, kad Sąjunga turi imtis patikimiausiomis turimomis mokslinėmis rekomendacijomis grindžiamų išteklių valdymo ir išsaugojimo priemonių, remti mokslinių žinių ir rekomendacijų plėtojimą, laipsniškai panaikinti žuvų išmetimo į jūrą praktiką ir skatinti taikyti tokius žvejybos metodus, kuriais prisidedama prie selektyvesnės žvejybos ir padedama vengti nepageidaujamos priegaudos bei kuo labiau ją mažinti, taip pat vykdyti žvejybą, kuria daromas mažas poveikis jūrų ekosistemoms ir žvejybos ištekliams. Be to, Reglamente (ES) Nr. 1380/2013 konkrečiai pabrėžta, kad tų tikslų ir principų Sąjunga turi laikytis žuvininkystės išorės santykiuose;

(4) remiantis Komisijos komunikatais Europos Parlamentui, Tarybai, Europos Ekonomikos ir Socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „2030 m. ES biologinės įvairovės strategija. Gamtos grąžinimas į savo gyvenimą“, „Klimato kaitai atsparios Europos kūrimas. Naujoji ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija“ ir „Sąžininga, sveika ir aplinkai palanki maisto sistema pagal strategiją „Nuo ūkio iki stalo“, labai svarbu apsaugoti gamtą, o ekosistemų būklės blogėjimo tendenciją nukreipti priešinga linkme. Dėl klimato kaitos ir biologinės įvairovės nykimo neturi kilti pavojus prekių ir paslaugų, kurias sveikos jūrų ekosistemos teikia žvejams, pakrančių bendruomenėms ir apskritai žmonėms, prieinamumui;

(5) Komisijos komunikate Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europinė plastikų žiedinėje ekonomikoje strategija“ nurodytos konkrečios priemonės, kuriomis siekiama mažinti plastiko kiekį ir jūros taršą, taip pat užtikrinti mažesnį jūroje prarandamų arba paliekamų žvejybos įrankių kiekį. Be to, Komisijos komunikatu Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Kuriame sveiką planetą visiems. ES veiksmų planas „Siekiant nulinės oro, vandens ir dirvožemio taršos“ siekiama sumažinti plastiko šiukšlių jūroje kiekį 50 proc., o į aplinką patenkančio mikroplastiko kiekį – 30 proc.;

([1]) 2008 m. rugsėjo 29 d. Tarybos sprendimas 2008/780/EB dėl Susitarimo dėl žvejybos pietinėje Indijos vandenyno dalyje sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 268, 2008 10 9, p. 27).

([2]) 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1380/2013 dėl bendros žuvininkystės politikos, kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1954/2003 ir (EB) Nr. 1224/2009 bei panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2371/2002 ir (EB) Nr. 639/2004 bei Tarybos sprendimas 2004/585/EB (OL L 354, 2013 12 28, p. 22).

(6) Bendrame komunikate Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Krypties į tvarią mėlynąją planetą nustatymas“ pabrėžiama jūrų biologinės įvairovės apsaugos ir išsaugojimo svarba pagal Sąjungos išorės veiksmų prioritetus. Sąjunga yra svarbiausia veikėja regioninėse žvejybos valdymo organizacijose ir žvejybos institucijose visame pasaulyje. Bendradarbiaudama su jomis Sąjunga skatina žuvų išteklių tvarumą ir skaidrų sprendimų priėmimą remiantis patikimomis mokslinėmis rekomendacijomis, pabrėžia mokslinių tyrimų svarbą ir griežtina atitiktį reikalavimams;

(7) tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi SIOFA šalių susirinkime 2024–2028 m., nes metiniame SIOFA šalių susirinkime priimtos išteklių išsaugojimo ir vykdymo užtikrinimo priemonės bus privalomos Sąjungai ir gali labai paveikti Sąjungos teisės aktų, būtent Tarybos reglamentų (EB) Nr. 1005/2008 ([3]), (EB) Nr. 1224/2009 ([4]) ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/2403 ([5]), turinį;

(8) dabartinė pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi SIOFA šalių susirinkime, yra nustatyta Tarybos sprendimu (ES) 2019/858 ([6]). Tą sprendimą tikslinga panaikinti ir pakeisti nauju sprendimu, kuris apimtų 2024–2028 m. laikotarpį;

(9) atsižvelgiant į kintantį rajono, kuriame taikomas SIOFA, žvejybos išteklių pobūdį ir dėl to kylantį poreikį Sąjungos pozicijoje atsižvelgti į naujus pokyčius, įskaitant naują mokslinę ir kitą susijusią informaciją, pateiktą prieš SIOFA šalių susirinkimo posėdžius arba per juos, vadovaujantis Europos Sąjungos sutarties 13 straipsnio 2 dalyje įtvirtintu lojalaus Sąjungos institucijų bendradarbiavimo principu turėtų būti nustatytos 2024–2028 m. taikytinos kasmetinio Sąjungos pozicijos tikslinimo procedūros,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Susitarimo dėl žvejybos pietinėje Indijos vandenyno dalyje (SIOFA) šalių susirinkimo posėdžiuose, yra išdėstyta I priede.

2 straipsnis

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi SIOFA šalių susirinkimo posėdžiuose, kasmet tikslinama laikantis II priedo.

3 straipsnis

I priede nustatytą Sąjungos poziciją įvertina ir, kai tikslinga, ne vėliau kaip iki 2029 m. SIOFA šalių susirinkimo metinio susitikimo peržiūri Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu.

([3]) 2008 m. rugsėjo 29 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1005/2008, nustatantis Bendrijos sistemą, kuria siekiama užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruojamai ir nereglamentuojamai žvejybai, atgrasyti nuo jos ir ją panaikinti, iš dalies keičiantis reglamentus (EEB) Nr. 2847/93, (EB) Nr. 1936/2001 ir (EB) Nr. 601/2004 bei panaikinantis reglamentus (EB) Nr. 1093/94 ir (EB) Nr. 1447/1999 (OL L 286, 2008 10 29, p. 1).

([4]) 2009 m. lapkričio 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1224/2009, nustatantis Sąjungos kontrolės sistemą, kuria užtikrinamas bendrosios žuvininkystės politikos taisyklių laikymasis, iš dalies keičiantis reglamentus (EB) Nr. 847/96, (EB) Nr. 2371/2002, (EB) Nr. 811/2004, (EB) Nr. 768/2005, (EB) Nr. 2115/2005, (EB) Nr. 2166/2005, (EB) Nr. 388/2006, (EB) Nr. 509/2007, (EB) Nr. 676/2007, (EB) Nr. 1098/2007, (EB) Nr. 1300/2008, (EB) Nr. 1342/2008 ir panaikinantis reglamentus (EEB) Nr. 2847/93, (EB) Nr. 1627/94 ir (EB) Nr. 1966/2006 (OL L 343, 2009 12 22, p. 1).

([5]) 2017 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/2403 dėl tvaraus išorės žvejybos laivynų valdymo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1006/2008 (OL L 347, 2017 12 28, p. 81).

([6]) 2019 m. gegužės 14 d. Tarybos sprendimas (ES) 2019/858 dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Susitarimo dėl žvejybos pietinėje Indijos vandenyno dalyje (SIOFA) šalių susitikime, kuriuo panaikinamas 2017 m. birželio 12 d. sprendimas, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi SIOFA šalių susitikime (OL L 140, 2019 5 28, p. 21).

4 straipsnis

Tarybos sprendimas (ES) 2019/858 panaikinamas.

5 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje 2023 m. gruodžio 11 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
L. PLANAS PUCHADES

I PRIEDAS

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Susitarimo dėl žvejybos pietinėje Indijos vandenyno dalyje (SIOFA) šalių susirinkime

1. PRINCIPAI

SIOFA kontekste Sąjunga:

a) užtikrina, kad SIOFA šalių priimamos priemonės atitiktų tarptautinę teisę, visų pirma 1982 m. JT jūrų teisės konvenciją, 1995 m. JT susitarimą dėl vienos valstybės ribas viršijančių žuvų išteklių ir toli migruojančių žuvų išteklių išsaugojimo bei valdymo, Maisto ir žemės ūkio organizacijos (FAO) 1993 m. Susitarimą dėl skatinimo žvejybos laivams atviroje jūroje laikytis tarptautinių išsaugojimo ir valdymo priemonių, taip pat FAO 2009 m. Susitarimą dėl uosto valstybės priemonių;

b) skatina siekti Susitarimo dėl jūrų biologinės įvairovės išsaugojimo ir tausaus jos naudojimo nacionalinei jurisdikcijai nepriklausančiuose rajonuose, priimto pagal Jungtinių Tautų jūrų teisės konvenciją, ir 15-ojoje Biologinės įvairovės konvencijos šalių konferencijoje nustatytų tikslų, visų pirma susijusių su jūrų biologinės įvairovės apsaugos ir 30 proc. pasaulio vandenynų apsaugos ją užtikrinant saugomose jūrų teritorijose stiprinimu;

c) prisideda prie Europos žaliojo kurso įgyvendinimo, atsižvelgiant į 2020 m. spalio 23 d. Tarybos išvadas „Biologinė įvairovė. Būtinybė skubiai imtis veiksmų“, 2021 m. birželio 10 d. Tarybos išvadas „Klimato kaitai atsparios Europos kūrimas. Naujoji ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija“, visų pirma kiek tai susiję su gamtos apsauga, ir 2020 m. spalio 19 d. Tarybos išvadas dėl strategijos „Nuo ūkio iki stalo“, taip pat padeda siekti stipresnės Europos pasaulyje tikslo;

d) veikia vadovaudamasi Sąjungos tikslais ir principais, įgyvendinamais vykdant bendrą žuvininkystės politiką, visų pirma taikydama atsargumo principą ir orientuodamasi į Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 2 straipsnio 2 dalyje išdėstytus tikslus, susijusius su didžiausiu galimu tausios žvejybos laimikiu, kad paskatintų ekosisteminio žuvininkystės valdymo metodo taikymą, kad būtų vengiama nepageidaujamos priegaudos ir siekiama kuo labiau ją sumažinti, kad laipsniškai būtų panaikinta laimikio išmetimo į jūrą praktika ir kuo labiau sumažintas žvejybos veiklos poveikis jūrų ekosistemoms ir jų buveinėms, taip pat skatindama ekonomiškai gyvybingą ir konkurencingą Sąjungos žuvininkystę, kad būtų užtikrinamas tinkamas nuo žvejybos veiklos priklausančių asmenų pragyvenimo lygis ir atsižvelgiama į vartotojų interesus;

e) laikosi 2012 m. kovo 19 d. Tarybos išvadų dėl Komisijos komunikato dėl bendros žuvininkystės politikos išorės aspekto;

f) laikosi 2022 m. gruodžio 13 d. Tarybos išvadų dėl tarptautinio vandenynų valdymo siekiant saugių, apsaugotų, švarių, gyvybingų ir tvariai valdomų vandenynų ir jūrų, kiek tai susiję su jūrų biologinės įvairovės išsaugojimu;

g) siekia, kad į SIOFA priemonių rengimo etapą būtų tinkamai įtraukti suinteresuotieji subjektai, ir užtikrina, kad SIOFA šalių priimamos priemonės atitiktų SIOFA tikslus;

h) skatina laikytis pozicijų, derančių su regioninių žvejybos valdymo organizacijų (RŽVO) geriausia praktika;

i) siekia suderinamumo ir sinergijos su Sąjungos įgyvendinama politika, kuri yra dvišalių žvejybos santykių su trečiosiomis valstybėmis dalis, ir užtikrina derėjimą su savo kitų sričių politika, visų pirma išorės santykių, užimtumo, aplinkos, prekybos, vystymosi, mokslinių tyrimų ir inovacijų politika;

j) siekia užtikrinti vienodas sąlygas Sąjungos laivynui rajone, kuriame taikomas SIOFA, remiantis tais pačiais principais ir standartais, kokie taikomi pagal Sąjungos teisę, ir skatinti vienodą tų principų ir standartų įgyvendinimą;

k) skatina SIOFA veiklos, esamų RŽVO veiklos ir veiklos pagal regionines jūrų konvencijas koordinavimą ir prireikus, jei taikoma, bendradarbiavimą su pasaulinėmis organizacijomis pagal jų įgaliojimus;

l) skatina ne tunų RŽVO bendradarbiavimo mechanizmus, panašius į vadinamąjį Kobės procesą, susijusį su tunų RŽVO.

2. GAIRĖS

Kai tikslinga, Sąjunga stengiasi skatinti, kad SIOFA šalių susirinkimas patvirtintų šias priemones:

a) priemones, kuriomis skatinamas biologinės įvairovės išsaugojimas ir atkūrimas ir kuriomis skatinamas išteklių tvarumas ir klimato kaitos aspektų integravimas į sprendimų priėmimo procesą;

b) rajone, kuriame taikomas SIOFA, taikytinas žvejybos išteklių išsaugojimo ir valdymo priemones, pagrįstas patikimiausiomis turimomis mokslinėmis rekomendacijomis ir atsargumo principu, įskaitant SIOFA reguliuojamų gyvųjų jūrų biologinių išteklių žvejybos veiklai taikomus bendrus leidžiamus sužvejoti kiekius ir kvotas arba pastangų reguliavimo priemones, kuriomis būtų pasiektas didžiausias galimas tausios žvejybos laimikis. Prireikus į tas išteklių išsaugojimo ir valdymo priemones įtraukiamos specialiosios peržvejojamiems ištekliams skirtos priemonės, siekiant žvejybos pastangas suderinti su turimomis žvejybos galimybėmis;

c) priemones, kuriomis skatinamas duomenų rinkimas, moksliniai tyrimai ir moksliškai pagrįsti valdymo sprendimai, Susitarimo laikymosi komiteto stiprinimas, reikalavimų laikymosi kultūra ir periodinės nepriklausomos veiklos rezultatų peržiūros;

d) priemones, kuriomis siekiama užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruojamai ir nereglamentuojamai (NNN) žvejybai rajone, kuriame taikomas SIOFA, atgrasyti nuo jos ir ją panaikinti, įskaitant NNN žvejybą vykdančių laivų įtraukimą į sąrašus ir kryžminį įtraukimą į kitų RŽVO sąrašus, taip pat priemones, kuriomis skatinamas žuvų ir žvejybos produktų atsekamumas, remiantis neprivalomomis laimikio dokumentavimo sistemų gairėmis;

e) rajone, kuriame taikomas SIOFA, taikytinas stebėsenos, kontrolės ir priežiūros priemones, kad būtų užtikrintas kontrolės veiksmingumas ir SIOFA kontekste priimtų priemonių laikymasis, įskaitant perkrovimo operacijų kontrolės stiprinimą, remiantis FAO neprivalomomis perkrovimo gairėmis;

f) priemones, skirtas neigiamam žvejybos poveikiui jūrų biologinei įvairovei ir jūrų ekosistemoms bei jų buveinėms kuo labiau sumažinti, įskaitant rajone, kuriame taikomas SIOFA, taikytinas pažeidžiamų jūrų ekosistemų apsaugos priemones, atitinkančias SIOFA ir FAO tarptautines giliavandenės žvejybos atvirojoje jūroje valdymo gaires, ir priemones, padedančias išvengti nepageidaujamos priegaudos (visų pirma, be kita ko, pažeidžiamų jūrų gyvūnų rūšių) bei kuo labiau ją sumažinti ir laipsniškai panaikinti laimikio išmetimo į jūrą praktiką;

g) priemones, kuriomis siekiama sumažinti jūros taršą ir užkirsti kelią plastiko išmetimui į jūrą bei sumažinti jūroje esančio plastiko poveikį jūrų biologinei įvairovei ir ekosistemoms, įskaitant priemones, kuriomis siekiama sumažinti paliktų, prarastų ar kitaip į vandenyną išmestų žvejybos įrankių poveikį ir padėti tokius žvejybos įrankius identifikuoti ir ištraukti, remiantis FAO neprivalomomis žvejybos įrankių ženklinimo gairėmis;

h) priemones, kuriomis siekiama uždrausti žvejybą, kurios vienintelis tikslas – rinkti ryklių pelekus, ir reikalauti, kad visi iškraunami rykliai būtų su visais nepašalintais pelekais;

i) rekomendacijas, kai tinkama ir kiek tai leidžiama pagal atitinkamus steigiamuosius dokumentus, kuriomis būtų skatinama įgyvendinti Tarptautinės darbo organizacijos konvenciją dėl darbo žvejybos sektoriuje;

j) kai tinkama, bendrus požiūrius, taikytinus su kitomis RŽVO, visų pirma su tomis, kurios dalyvauja to paties rajono žvejybos valdyme;

k) papildomas technines priemones, grindžiamas SIOFA pagalbinių organų ir darbo grupių rekomendacijomis;

l) priemones, atitinkančias tikslus užtikrinti naudą ekonominėje, socialinėje ir užimtumo srityse ir padėti užtikrinti maisto tiekimą.

II PRIEDAS

Kasmetinis pozicijos, kurios Sąjunga turi laikytis Susitarimo dėl žvejybos pietinėje Indijos vandenyno dalyje šalių susirinkimo posėdžiuose, tikslinimas

Prieš kiekvieną SIOFA šalių susirinkimo posėdį, sušaukiamą sprendimams, turėsiantiems Sąjungai teisinę galią, priimti, imamasi veiksmų, būtinų siekiant, kad pozicijoje, kuri bus pareikšta Sąjungos vardu, būtų atsižvelgta į Komisijai pateiktą naujausią mokslinę ir kitą susijusią informaciją, laikantis I priede išdėstytų principų ir gairių.

Šiuo tikslu ir remdamasi ta informacija, Komisija, likus pakankamai laiko iki kiekvieno SIOFA šalių susirinkimo posėdžio, perduoda Tarybai arba jos parengiamiesiems organams rašytinį dokumentą, kuriame išdėstoma išsami informacija apie siūlomą Sąjungos pozicijos patikslinimą, kad būtų apsvarstyti ir patvirtinti pozicijos, kuri bus pareikšta Sąjungos vardu, elementai.

Jei SIOFA šalių susirinkimo metu, be kita ko, vietoje, susitarimo pasiekti nepavyksta, klausimas perduodamas Tarybai arba jos parengiamiesiems organams, kad nustatant Sąjungos poziciją būtų atsižvelgta į naujus elementus.